

σα, γιατί ήθελε να ένθουσιάζει τους άκουστάδες του κι όχι νάν τους άποκοιμίσει με άκατανόητα λόγια, πώς και λόγου της δε μεταχειρίζεται ζωντανή γλώσσα στ' άρθρα της και στ' άλλα γραφόμενά της;

"Οχι μοναχά νάν τό λέμε τό καλό, μά και νάν τό κάνουμε, γιατί άλλιώτικα δίνουμε στον καθένα τό δικαίωμα να γελάσει με τά λόγια μας και να μάς πετάξει κατόμουτρα τή γνωστή παροιμία «δάσκαλε, που δίδασκες και νόμο δέν εκπράτεις».

ΚΑΤΑΓΓΕΛΝΟΥΜΕ

στο Πανελλήνιο τά «Πάτρια» που τά πιάσαμε στο φύλλο της 14 του Μάη να προδώνουν άδιαντροπώτατα... τους προγόνους μας!

Στό φύλλο αυτό γράφουμε για μνημόσυνα του Αυτοκράτορα Παλαιολόγου. Και ξέρετε τί λένε; 'Ακούστε για να φρίξετε! «'Ως ήτο», λένε, «βασιλεύς και αυτοκράτωρ 'Εκείνος, ήτο και πατήρ και γεννάρχης άπάντων ήμών».

"Αν τό γράφει αυτό κανένας από μας, θ'έβγαίνε άμέσως ο κ. Χατζιδάκις με τά «Πάτρια» του και θα τον καταγγέλνει για 'Επιάλη. Τό γράφει όμως, βλέπετε, ο ίδιος, κ' έμεις τον καταγγέλνουμε... μά στα χωρατά πάντα.

Στά σοβαρά μοναχά μια ερώτηση του κάνουμε: "Όταν αναγνωρίσουμε για γεννάρχη και πατέρα μας τον Παλαιολόγο, τί θάν τον κάνουμε τον άμοιρο τό Θησεία και τον Κόδρο που ήσαμε χτίς τους φωνάζαν τά «Πάτρια» βασιλιάδες μας; Θάν τους ξεθρονιάσουμε;

ΤΣΑΧΠΙΝΟΥ

*Ψες ή μικρούλ' 'Ανοούλια,
Ποώναι μονάτη νάξι
Και μαργιολιά γιομάτη,
Με δακρυμένο τάχα μάτι
Κι άναστενάζοντας φωνάζει :
— Σκύψε, ναημένε, μά σιγμούλα
Κουφά να είλω σταυί σου κάτι.*

*Λιγόμεναλος άλήθεια,
Τί θέλει ή άφεντιά της
Δε νοιώθω, χαμηλιώνω
Ν' άκούσω τον κουφό της πόνο
Μά ή τσαχπινού με τά φιλιά της
Μ' άνάβει πυρκαγιά στα στήθια
Και στή σιγμή... τά ξεπλερώνω.*

Βόλος ΠΕΤΡΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

χέρι της άρπάζει τό δικέλι από την άκρια και τό τραβάει πέρα.

"Εδώ σέχω,κακοφανισμένη. Με τά χεράκια σου τ'άδούλεφτα να παλέφεις», έμουγγίρισε παράξενα μέσα στη νύχτα. Και σαν έστριφογύρισε τό δικέλι από τό κεφάλι της, τό έπολέμησε μακριά και συμαζέβοντας τά χείλια κι άγκαλιάζοντας τόνα με τάλλο τά δύο της φρούδια χύμησε με τις άδρές χερουκλες κ' έπιασε τήν Κάλω απ' τή μέση.

'Εκείνη δέν έδειλιασε καθόλου, μά άποφασισμένη να τελειώσει και παίρνοντας πιότερη δύναμη από τήν καταφρόνια που τής έπλυσε τό πρόσωπο με τά περιπαιχτικά της λόγια ή Μήλιω, έθήριεψε κι άφτη κ' έλύγισε τό κορμί της για πάλεμα.

Πολλήν ώρα βογκούνε ιδρωμένες κι άγριες κι άγκαλιασμένες οι δύο των. Τά σκουτιά των κρέμονται τώρα κουρέλια και ή ζώνη της μέσης συγκρατάει τό ξεγύμνωμά των. Τά στήθια και οι πλάτες όζω και γόλιες πέρα πέρα άλλου δείχνουν σημάδια κόκκινα από τις τσιμπισές και τά δαγκώματα κι άλλου τό γαίμα κόκκινο κόκκινο τρέχει τον κατήφορο. Τά μούτρα περεχυμένα στον ήδρο με τις μεγάλες γρατσουνιές και τις πλατιές, ξαναμμένα βαγίζούν ποτε έδώ και ποτε εκεί για να χτυπήσουν κι άφτα κι άποτελειώσουν ό,τι έρχισαν. Τά μαλλιά και των

**ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ
ΜΕ ΠΟΛΛΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ**

"Απ' τήν άμορφη πατρίδα του 'Εφταλιώτη μας, ξεπρόβαλε φέτος, άνίμεσα από τις σελίδες κζποιου, ήμερολογίου, ένας καινούργιος τενόρος τής καθαρεύουσας μ' άρκετά προσόντα, καθώς φαίνεται απ' τά πρώτα του πατήματα για να στηθεί πλάγι με τους άλλους άλαλάζοντας. "Ο κ. αυτός—'Ιωάννης 'Ολύμπιος Γυμνασιάρχης στη Μιτυλήνη—άγνωστος ως τά τώρα στο φιλολογικό κόσμο, καταπάστηκε τή μετάφραση τής 'Αντιγόνης του Σοφοκλή, μόνο και μόνο για να μάς δείξει, καθώς λέγει ο ίδιος, ατίων χαρίτων και άρετών είναι δεκτική ή νεωτέρα 'Ελληνική γλώσσα, εν ισχυρά μάθησις και ένθουσιασμός, έπικουρήση εις συγγραφικήν δεινότητα. Να τέλος πάντων ύστερα από τόσα χρόνια που γράφεται ή καθαρεύουσα, που βρέθηκε κ' ένας καλά άρματομένος (ισχυρά μάθησις, ένθουσιασμός, συγγραφική δεινότης) για να μάς δείξει τήν άξία της. "Ομως έξδν απ' τήν εύγενικιά του αυτή προάφραση, τό πρωτόβγαλτο πετεινάρι νειρούτηκε και κάτι άλλο πολύ τολμηρότερο "ήμεις, λέγει, έπιχειρήσαντες μετ' άνδρικής ύπερηφανείας τήν μετάφρασην, ήθελήσαμεν να παράσχωμεν ως ένεστι πρότυπον ύφος, και να φιμώσωμεν άπαξ διά παντός, τους κρώζοντας έτι περι του γλωσσικού ζητήματος κόρακας».

Καθώς βλέπετε τά πράματα είναι σοβαρά, αυτό τό άπαξ διά παντός δέν είναι παΐξε-γέλασε" ο κ. Γυμνασιάρχης, στενοχωριέται πολύ που κρώζουμε έτι κ' έπιθύμησε μια και καλή να μάς βουδάνι. Δέν ξέρουμε οι φτωχοί, κοράκιοι πώς θα φέρουνταν σε μια τέτοια περίπτωση" όμως θαρρώ πως ή δική μας μύτη είναι πολύ δυνατή για τά φέμωτρα τής φάμπρικας του κυρ-Γυμνασιάρχης, και μά που τό θέλει, ως κατασταλάζει στη καρδιά του, ή γλώσσα του δικού μας κρό-κρό, για να μάθη πώς οι μεγάλοι λόγοι

«μεγάλος πληγός των ύπεραύχων
άποτίσαντες,
γήρας τό φρονεΐν έδίδαξαν».

Κρίμα που μόνο άποσπάσματα τής πολύτιμης αυτής μετάφρασης δημοσιεύτηκαν" όμως και πάλι απ' τά λίγα αυτά θα προσπαθήσουμε να ξετρυπώσουμε τις χάρες κι άρετές τής καθαρεύουσας, και τή συγγραφική δεινότητα του κύρ-Γυμνασιάρχης, για να μάθει πώς μπορεί να ποζάρει για πάνσοφος, και να κορορεύεται στα μάτια των νεαρών και άνθων μαθητών του, μά και πώς, παραόζω απ' τις αίθουσες του Γυμνασίου, είναι κι άλλος κόσμος που δε θαμπώνεται με τή στενοκεφαλιά των πετεινόμυδάλων. 'Αφήνουμε που ή μετάφραση όπως είναι καμωμένη, με τό μπέρδεμα των προτάσεων, και τό φύλαγμα σε πολλά μέρη των λέξεων του κείμενου, μπορεί να διαβαστεί μόνο απ' όσους μελέτησαν τό πρωτότυπο" θα προσ-

παθήσουμε να δείξουμε μονάχα, πώς ο κ. Γυμνασιάρχης μ' όλη του τήν ισχυράν μάθησιν, δε γράφει σωστά, και πώς δε νοιώθει τί γράφει ύστερα από τόση συγγραφική δεινότητα.

κείμενο στ. 26. Τόν δ' άθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
άστοίσι φασιν έκκεκηρϋχθαι τό μή
τάφω καλύψαι.

μετάφραση. Τόν δε νεκρόν του άλλου, όστις έπαισεν
οικτρως, του Πολυνείκους, όπως λέγουσιν
εις πάντας τους πολίτας άπηγόρευσε
με κήρυγμα έντόνως να μη κρύψωσιν
αυτόν εις τάφον.

άπηγόρευσε να μη κρύψωσι" δηλαδή έχουμε δυό άρνησες Ισοδύναμες με μια κατάφραση" κι ά ρωτίτε για νόημα, άκριθώς τό αντίθετο απ' ό,τι λέει τό κείμενο" κατά τό Σοφοκλή ο Κρέοντας έκήρυξε να μη τόν κρύψουν, κατά δε τόν ένθουσιασμένο μεταφραστή του, δώνει και καλά διάταξε να τόν κρύψουν. Κ' ύστερα σαν τους λέμε καμιά φορά πώς ή καθαρεύουσα είναι ψεύτικη, μάς λένε προδότες" μά να που οι ίδιοι μάς δίνουν άφορμή, με τό να καταστρώνουνε λέξεις στην άρδα, χωρίς να αίστάνονται τί γράφουνε.

Παρακάτω μεταφράζοντας τή "λέξη ταλαίφρον (στ. κ. 39) έγραψε: ο ταλαίφρον ή τύπος αυτός βέβαια δέν είναι τής χαριτόδωτης νεωτέρας 'Ελληνικής, κ' είναι διοφάνερη παρασπονδία αυτό" όμως να δείτε τί παμπόνηροι που σου είναι αυτοί οι Γυμνασιάρχιδες" ως παρακολουθήσουμε τό δικό μας στη σκέψη του : εδν γράψω : ο ταλαίφρω, έσκέφτηκε, θα μυρίζεται παραπάνω άρσενικάδα, έπειτα δέν είναι και τόσο τρυφερός ο τύπος αυτός, όπως ταιριάζει έδω απ' τό στόμα τής 'Ισμήνης" αν πάλι γράψω: ταλαίφωρος, είναι τόσο κρύο και σχολαστικό, που όχι μόνο τρυφερά θα θα δείχνει, παρά και κοροϊδιά" κ' έτσι σύφωνα με τή σκέψη"αυτή κατάντησε στο χυδαίο τύπο ταλαίφρον. Βλέπετε τ'όχρον τρίπορτο οι άθρῶποι" κουτοπονηριά, όση να θέλεις.

κείμενο στ. 80. σ' μέν τίδ' αν προύχοι'...
μετάφραση. σ' μέν ειμπορείς
προσχήματα τοιαύτα να προβάλλεσαι.

"Εδώ από τή μια μεριά του ξεφεύγει ή ύποταχτική, (να προβάλλησαι) κι απ' τήν άλλη τό τραγελαφικό γετόνεμα του χυδαίου ειμπορείς, με τό πολυθέλητρο μέσο ρήμα προβάλλεσαι.

κείμ. στ. 100. 'Ακτις άελλίου κελ. 'Ορίστε κύριοι, στο πανόραμα τής μετάφρασης.

ο άκτις του ήλιου, τό κάλλιστον φως
τό φωτίσαν ποτέ τήν έπτάπυλον Θήβην |
'Ανέταιλες τέλος, ζήμερας χρυσής
φαιινός οφθαλμός,
ύπεράνω των ρείθρων τής Δίρκης φανείς,
τόν λευκάσπιδα όπως στρτζόν των 'Αργείων
έπελθόντα με πάνοπλον βίαν
εις ουγήν προτροπάδην με όζυν χαλιών
διφρηλάτου κινήσας.

δυό γυναικίνας έχουν μπερδεφτεί κι άνάκατα πέφτουν γύρο γύρο στο κεφάλι τόσο που πολλές βολές κλείνουν τά μάτια και δε βλέπουν πιξ. Τά ματωμένα βυζιά χτυπιούνται και σφιγγονται μ' όρμη και μικρές μικρές λουρίδες παρταλιασμένες κρέμονται προς τά κάτω.

Για μια στιγμή ή Μήλιω ξεκολλάει, πετάγεται με δυό πηδήματα ψηλά στη θημωνιά κι άλαφιασμένη άλωνίζει με τά πόδια της τά δεμάτια και τά σκορπάει πέρα δώθε. "Αλλα μ' ένα χεροδόλιασμα τά σφενονάει πάνου στην Κάλω που άσυναίστητη πιά σαν τρελλή μέσα στον φριχτό της πόνο και τον κάματο από τό πάλεμα φέρνει φούρες σαν κάτι να ζητάει: δλόγυρα.

"Νά, να !... Θα σε παραχώσω με τό βίο σου να μη σε ξαναϊδει ή γήλιος ξέρισ..." έλεγε με κοντανάσες και μ' άγώνα από πάνου από τή θημωνιά.

Σά να τής έσφιξε τής Κάλως ή ζημιά εκείνη που τής γέρονταν" σα να ξαναθάβηκε στη θέση του τό μυαλό της και ξανασήκωσε τό κεφάλι νάγναντέψει τή Μήλιω. 'Ανοίγει τό φράχτη από τά δεμάτια που τής έχει στηθεί γύρο της και παίρνοντας μιάν δλόδοθη άνάσσα βρίσκειται κι άφτη στη θημωνιά. Μά ή Μήλιω από πάνου τής άρπάζει τά μαλλιά και σέρνοντας τήν μέσα στα ακρόπια στάχια δουλέβει

να τά ξεπατώσει. 'Αλτσίδα αλτσίδα τής βγαζει και τάφινει στον άνεμο. Οι χρυσές εκείνες λεπτές και μακριές τρίχες έγυάλιζαν στη φεγγαβολιά τής σελήνης σα να είτανε πλάνα νήματα τής άράχνας. Δυό μεγάλα μάτσα που ξερίζωσε τά δαγκόνει στο στόμα και κρούει με τους γρόθους τή ράχη τής πεσμένης μπρούμιτα Κάλως. Είχε χάσει τό αίμα της άφτη κι άνήμπορη για κάθε αντίσταση, λιγοθυμισμένη κι άλόγιστη κείτονταν ξάπλα με τή ματιά χαλιπομένη, με τά χέρια σφιγμένα στα γόλια στήθια και τά πόδια άνοιγμένα πάνου στη χαλασμένη θημωνιά.

(Στάλλο φύλλο τελειώνει)

ΣΠΗΛΙΟΣ ΑΝΘΙΑΣ